

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

* I.v.m. correctie ontvangen datum

2575 HERDRUK*

Vragen van de leden **Agnes Mulder** en **Omtzigt** (beiden CDA) aan de Minister van Economische Zaken over *opnieuw een zeer forse lekkage bij AkzoNobel* (ingezonden 26 juli 2017).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 30 augustus 2017).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de nieuwe grote lekkage bij Akzonobel in Hengelo waardoor 250 kubieke meter mengsel met pekels, gips en kalk is weggelekt bij het terrein van AkzoNobel?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herinnert u zich dat wij in juni vroegen: «Kunt u een lijst geven van alle lekkages die AkzoNobel de afgelopen twee jaar gemeld heeft bij het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)? Kunt u per lekkage aangeven wat het betrof, welke hoeveelheid van welke stof is vrijgekomen en hoeveel tijd er zat tussen het begin van de lekkage en de melding bij SodM?»²

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Klopt het dat de lekkage die op 3 juni 2017 bekend werd, pas op 29 juni 2017 op de lijst van lekkages op de website van Akzonobel verscheen, waarnaar verwezen werd in uw antwoorden?³

Antwoord 3

Het betreft hier twee verschillende lekkages. Op 3 juni 2017 is bij de uitvoering van het integriteitsonderzoek aangaande niet meer in gebruik zijnde verticale boorgaten geconstateerd dat boring B329 de druktest niet

¹ Tubantia, 23 juli 2017, beschikbaar op: <http://www.tubantia.nl/hengelo/nieuwe-lekkage-akzonobel-in-hengelo-kalk-en-pekels-gelekt-acbba731/>.

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2240

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2240

heeft doorstaan. Dit is door AkzoNobel gemeld aan SodM. Uit milieukundig onderzoek moet nu blijken of er in het verleden daadwerkelijk een lekkage van olie en of pekkel uit deze boring heeft plaatsgevonden. De melding op 29 juni 2017 betreft een pekellekkage in het horizontale leidingwerk aan de Grote Veldweg. Ook deze lekkage is door AkzoNobel gemeld aan SodM.

Vraag 4

Erkent u dat u geen lijst, waarin per lekkage wordt vermeld wanneer deze is begonnen en wanneer die gemeld is bij SodM, naar de Kamer gestuurd hebt, ondanks dat wij dat wel aan u hebben gevraagd?

Antwoord 4

In mijn antwoord⁴ op de vraag om per lekkage aan te geven wanneer deze is begonnen en wanneer deze is gemeld aan SodM heb ik verwezen naar de lijsten die door AkzoNobel zijn gepubliceerd op haar website⁵. SodM ziet erop toe dat een lekkage na constatering daarvan direct wordt gemeld. Dat leidt ertoe dat de datum van de melding op de website van AkzoNobel gelijk is aan de datum van de van de lekkage.

In het geval van een lekkage van een boorput zit er wel enige tijd tussen het ontstaan van de lekkage en de melding ervan bij SodM. De lekkage in de boorputten is namelijk lange tijd onopgemerkt gebleven. In één geval is het begin van de lekkage wel redelijk goed te achterhalen. Dit betreft de lekkage van diesel van put 335 waarbij kon worden vastgesteld dat deze al bij de aanleg in 1987 lek moet zijn geweest omdat alleen in de periode 1987–1989 diesel in de put aanwezig was. Voor de overige lekkende boorputten is het begin van de lekkage niet zo nauwkeurig vast te stellen en kan de lekkage tussen het moment van aanleg en het moment van constatering liggen. Voor deze boorputten geef ik u onderstaande lijst.

Put	Lekkage ontstaan	Gemeld SodM
335	1987	31 mei 2016
330	Tussen 1986 en 2016	4 juli 2016
336	Tussen 1987 en 2016	4 juli 2016
340	Tussen 1987 en 2016	11 juli 2016
342	Tussen 1987 en 2016	11 juli 2016
82	Tussen 1963 en 2016	13 okt 2016
128	Tussen 1967 en 2016	5 okt 2016
186	Tussen 1970 en 2016	26 sept 2016
190	Tussen 1970 en 2016	28 sept 2016
341	Tussen 1987 en 2016	23 dec 2017
339	Tussen 1988 en 2017	20 jan 2017
329	Tussen 1986 en 2017	18 mei 2017

Vraag 5

Kunt u alsnog ten aanzien van de lijst lekkages van AkzoNobel, per lekkage aangeven wanneer de lekkage begon, wanneer de lekkage ontdekt werd door AkzoNobel en wanneer de lekkage is gemeld aan SodM?

Antwoord 5

Zie de beantwoording van vraag 4. Zoals aangegeven in mijn brief⁶ van 29 juni 2017 zijn de door AkzoNobel gepubliceerde lijsten⁷ door SodM gecontroleerd en juist bevonden.

Vraag 6

Kunt u aangeven welke lekkages niet binnen de wettelijke termijnen zijn gemeld aan SodM?

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2240

⁵ www.akzonobel.com/hengelo/projecten/index

⁶ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2240

⁷ www.akzonobel.com/hengelo/projecten/index/

Antwoord 6

Op de melding van de lekkage in boorput 335 na, voldoen de meldingen aan de wettelijke termijn. Daarbij dient in ogenschouw genomen te worden dat er sinds de constatering van lekkage van put 335 veelvuldig contact is geweest tussen AkzoNobel en SodM waardoor de toezichthouder op de hoogte is van het lopende testprogramma en de tussentijdse resultaten.

Vraag 7

Wanneer heeft AkzoNobel de laatste lekkage (Rougoorweg/Boortorenweg) ontdekt?

Antwoord 7

De lekkage nabij de Rougoorweg en Boortorenweg is op zondagochtend 23 juli 2017 omstreeks 06.00 uur door AkzoNobel ontdekt. Deze heeft na deze constatering eerst de situatie veilig gesteld door de afsluiters te sluiten waardoor de lekkage werd gestopt.

Vraag 8

Wanneer heeft AkzoNobel deze lekkage gemeld bij SodM?

Antwoord 8

SodM is direct na de constatering van de lekkage nabij de Rougoorweg en Boortorenweg op 23 juli jl. door AkzoNobel op de hoogte gebracht.

Vraag 9

Is deze lekkage door AkzoNobel tijdig gemeld bij SodM?

Antwoord 9

Ja, de lekkage is tijdig gemeld bij SodM.

Vraag 10

Hoe oud was de leiding waaruit de lekkage is ontstaan? Als het gaat om een nieuwere leiding, is dit aanleiding om nog meer lekkages te verwachten?

Antwoord 10

Het betrof een oudere leiding die op de nominatie staat om te worden vervangen binnen het lopende renovatieproject dat is afgesproken met SodM. De leiding is circa 15 jaar oud. Het vervangen en renoveren van het leidingnetwerk zal door AkzoNobel conform haar afspraak met SodM eind 2017 zijn afgerond.

Naar aanleiding van deze en de meest recente lekkages in het horizontale netwerk wordt door AkzoNobel een nieuwe risicobeoordeling uitgevoerd op het bestaande leidingennetwerk. SodM zal de resultaten van deze nieuwe analyse met AkzoNobel bespreken. Als de analyse daartoe aanleiding geeft, dan zal SodM er op toezien dat AkzoNobel, daar waar nodig, en voordat het huidige vervangings- en renovatieprogramma is afgerond, additionele leidingen buiten gebruik stelt of deze vervroegd vervangt.

Vraag 11

Hoe beoordeelt u het feit dat er wederom een zeer forse lekkage is opgetreden bij AkzoNobel Twente, terwijl zij reeds onder verscherpt toezicht gesteld is?

Antwoord 11

Het verscherpt toezicht van SodM is mede ingesteld vanwege de onvoldoende kwaliteit van het leidingnetwerk bij AkzoNobel. SodM heeft AkzoNobel opgedragen om het leidingnetwerk te verbeteren en daartoe een realistisch en ambitieus plan te overleggen. Het daarop door AkzoNobel opgestelde plan is erop gericht om op 1 januari 2018 een leidingnetwerk van afdoende kwaliteit te hebben waarmee lekkages tot het verleden behoren. Dit impliceert dat er tot 1 januari 2018 een netwerk ligt wat hier nog niet aan voldoet. Tot die tijd bestaat er nog een verhoogde kans op lekkages. Ik ben evenals de toezichthouder van mening dat drie incidenten in een tijdsbestek van enkele dagen niet acceptabel is. SodM heeft daarom AkzoNobel gevraagd om naar aanleiding van deze recente lekkage een nieuwe risicoanalyse uit te voeren. Zie de beantwoording van vraag 10.

Vraag 12

Onderzoekt SodM tevens het veiligheidsmanagementsysteem van AkzoNobel en in hoeverre is dit onderdeel van de vergunning? Zo nee, hoe wordt toezicht gehouden op het veiligheidsmanagementsysteem en indien er geen onderzoek naar gedaan wordt, bent u bereid hier onafhankelijk onderzoek naar te doen? Zou u de Kamer kunnen informeren over het veiligheidsmanagementsysteem van AkzoNobel?

Antwoord 12

Een veiligheidsmanagementsysteem is geen onderdeel van de vergunning van AkzoNobel. Uit wet- en regelgeving vloeit echter wel voort dat AkzoNobel verontreinigingen en schade dient te voorkomen. In het kader daarvan heeft AkzoNobel een veiligheidsmanagementsysteem dat door SodM is gecontroleerd.

SodM heeft recent het management van de integriteit van de putten «Well Integrity Management System» (WIMS) en van de pijpleidingen Pipeline Integrity Management System» (PIMS) in detail onderzocht. Het onderzoek heeft geleid tot enkele aanpassingen van het WIMS zodat deze nu voldoet aan de huidige normen. Het PIMS wordt op dit moment door AkzoNobel aangepast. Het gaat in het bijzonder om verbeteringen op gebied van risico-inventarisatie, inspectiemethoden en versterking van de organisatie. Naar verwachting zal eind 2017 het PIMS in lijn zijn met de richtlijn NEN 3655 «Veiligheidsbeheerssysteem voor buisleidingsystemen gevaarlijke stoffen. SodM heeft aangegeven dat uit inspecties is gebleken dat deze verwachting realistisch is.

Vraag 13

Bent u bereid aan SodM te vragen om elke volgende lekkage die AkzoNobel meldt, onmiddellijk publiek te maken en bent u bereid de Kamer hierover te informeren?

Antwoord 13

In mijn brief⁸ van 23 juni 2016 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de lekkage van put 335. Hierbij ben ik afgeweken van de reguliere rapportagecyclus. SodM informeert mij jaarlijks over de door haar geconstateerde overtredingen en daarop ondernomen handhavingsactiviteiten, waarna ik uw Kamer hiervan op de hoogte stel.

Op 5 september 2016 heb ik in mijn brief⁹ aan uw Kamer aangegeven dat het melden van lekkages aan de SodM en direct betrokkenen een taak is van AkzoNobel. Ik heb aangegeven dat ik het zie als een verantwoordelijkheid van het bedrijf om hierin openheid te betrachten. AkzoNobel is vervolgens verzocht om deze informatie nadrukkelijker en transparanter openbaar te maken op haar website¹⁰. Zoals aangegeven in mijn brief¹¹ op 29 juni 2017 publiceert AkzoNobel op haar website lijsten van alle lekkages sinds 1994 uit de transportleidingen en boorputten. AkzoNobel houdt deze lijsten actueel. SodM heeft deze lijsten gecontroleerd en juist bevonden. Gelet op het bovenstaande zie ik geen aanleiding om SodM op dit moment te verzoeken om af te wijken van de bestaande rapportagecyclus.

Vraag 14

Kunt u een overzicht geven van alle vergunningen die AkzoNobel heeft voor opsporing, winning en andere activiteiten in Nederland?

Antwoord 14

Het gevraagde overzicht is in de onderstaande tabel gegeven. Gegevens over mijnbouw in Nederland zijn op de NLOG website¹² publiekelijk beschikbaar. Deze website wordt in opdracht van mij door TNO (onderdeel Geologische Dienst Nederland) actueel gehouden.

⁸ Kamerstuk 32 849, nr. 78

⁹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 3488

¹⁰ www.akzonobel/hengelo/projecten/index

¹¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2240

¹² www.nlog.nl

Titel	Vergunning	Locatie	Einddatum
Adolf van Nassau III	Winningsvergunning	Heiligerlee	1-1-2999
Uitbreiding Adolf van Nassau II	Winningsvergunning	Zuidwending	1-1-2999
Uitbreiding Adolf van Nassau III	Winningsvergunning	Zuidwending	1-1-2999
Twenthe-Rijn	Winningsvergunning	Hengelo	1-1-2999
Uitbreiding Twenthe-Rijn	Winningsvergunning	Enschede	1-1-2999
Twenthe-Rijn Helmerzijde	Winningsvergunning	Enschede	9-12-2048
Twenthe-Rijn Oude Maten	Winningsvergunning	Hengelo / Enschede	12-7-2053
Buurse	Winningsvergunning	Buurse	1-1-2999
Isidorushoeve	Winningsvergunning	Haaksbergen	19-7-2052
Weerselo	Winningsvergunning	Weerselo	1-1-2999
Twenthe-Rijn De Marssteden	Opslagvergunning	Enschede	12-11-2040
Winschoten III	Opslagvergunning	Heiligerlee	13-5-2079

Vraag 15

Kunt u aangeven of AkzoNobel voldoet aan alle vergunningsvoorwaarden? Zo nee, aan welke voorwaarden voldoet AkzoNobel niet?

Antwoord 15

De wet- en regelgeving, waaronder de vergunning, is erop gericht dat AkzoNobel verontreinigingen en schade dient te voorkomen en – daar waar verontreiniging en/of schade optreedt – deze zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. SodM geeft aan dat AkzoNobel op dit moment hieraan voldoet. De twee artikelen die momenteel ter discussie staan en waarom verscherpt toezicht door SodM is ingesteld zijn niet afkomstig uit de vergunning maar uit het Mijnbouwbesluit. Deze artikelen luiden:

Artikel 67, eerste lid: Bij het aanleggen, uitbreiden, wijzigen, gebruiken, testen, repareren en buiten gebruik stellen van een boorgat alsmede het stimuleren van een voorkomen via een boorgat worden maatregelen genomen ter voorkoming van schade.

Artikel 93 eerste lid: Een pijpleiding bestaat uit pijpen die voldoende sterk zijn en op doelmatige wijze met elkaar zijn verbonden. De pijpleiding is tegen corrosie en uitwendige krachten beschermd.

Vraag 16

Worden de vergunningen van AkzoNobel opnieuw getoetst in het licht van de opgetreden lekkages? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 16

Het ligt in de rede om bij nieuwe vergunningen van AkzoNobel recente nieuwe inzichten in de vergunning te verwerken. Bij de op handen zijnde Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) revisievergunning zullen deze inzichten daar waar nodig en mogelijk worden vertaald naar vergunningvoorwaarden.

Vraag 17

Kunt u aangeven hoe lekkages van oude leidingen in de toekomst vermeden gaan worden?

Antwoord 17

AkzoNobel werkt aan een structurele oplossing voor de regelmatig terugkerende lekkages in de transportleidingen. Daartoe heeft AkzoNobel een project opgezet waarbij ongeveer 30% van het transportleidingennet uit bedrijf wordt genomen. Daarnaast worden delen van het netwerk geïnspecteerd en preventief vervangen. Tegelijkertijd investeert AkzoNobel in technieken om de in gebruik zijnde leidingen beter op betrouwbaarheid te controleren en preventief te kunnen repareren.